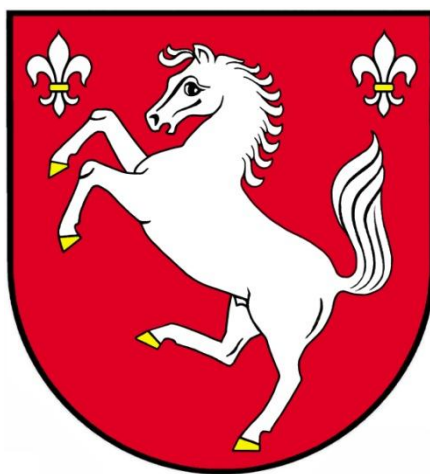

Załącznik

do Uchwały Nr .....

Rady Gminy w Łącku

z dnia .....

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA LATA 2021–2023**

Łąck, kwiecień 2021 rok

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.).

II. Wstęp

We wszystkich społeczeństwach rodzina stanowi najmniejszą, po jednostce, komórkę społeczną. Można ją określić, jako związek wzajemnego uczucia, współdziałania i wzajemnej odpowiedzialności. Podstawowym akcentem tego ujęcia rodziny, jest wzmocnienie wewnętrznych relacji i interakcji. Rolą tej komórki społecznej jest pełnienie funkcji osobowych: małżeńskiej (partnerskiej), rodzicielskiej, braterskiej. Polski system prawny przewiduje ustawowy obowiązek wzajemnego wspierania się przez członków rodziny. Rodzina jest zorganizowanym systemem, posiadającym określoną strukturę, dążącym do zachowania równowagi i dostosowania się do zachodzących zmian. Środowisko rodzinne ma bardzo znaczący wpływ na zdrowie psychiczne człowieka. Jest jedną z najważniejszych wartości w życiu człowieka. W rodzinie zdobywamy pierwsze doświadczenia, dojrzewamy, dorastamy, uczymy się uczyć. To rodzina kształtuje naszą osobowość, charakter, wartości, nawyki i przyzwyczajenia. Tym bardziej niepokojące są sytuacje, kiedy przestaje ona wypełniać swoją rolę. Dzieje się tak, gdy zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz ogólnie przyjętymi oczekiwaniami społecznymi.

Jedną z takich przyczyn niewłaściwego funkcjonowania rodziny jest przemoc domowa. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 2 pkt 2 stanowi, iż poprzez przemoc w rodzinie należy rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich

zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Bez wątpienia przemoc domową należy zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o znaczącej szkodliwości społecznej. Jest problemem występującym niezależnie od kontekstu regionalnego, społecznego, materialnego. Dotyka ludzi niezależnie od miejsca ich zamieszkania, statusu materialnego i społecznego. Na zagadnienie przemocy w rodzinie należy patrzeć z wielu perspektyw. Taką problematyką zajmuje się wiele dziedzin nauki, między innymi: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna. Przemoc domowa może przybierać różne formy, jednak każda z nich ma charakter intencjonalny. Akt przemocy zawiera w sobie zachwianie równowagi sił pomiędzy sprawcą a ofiarą. Narusza prawa i dobra osobiste ofiary, powoduje ból i upokorzenia. Przemoc w rodzinie skupia się w pięciu podstawowych zakresach:

- **przemoc fizyczna** – są to wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, bicie, szczypanie, kopanie, oblewanie wrzątkiem, substancjami żrącymi, użycie broni.
- **przemoc psychiczna** – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby przy wykorzystaniu mechanizmów psychologicznych, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, ciągła krytyka, ograniczanie kontaktów z innymi osobami, stosowanie gróźb.
- **przemoc seksualna** – to wymuszanie różnego rodzaju zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, np. nieakceptowanych praktyk seksualnych, krytykowanie zachowań seksualnych.
- **przemoc ekonomiczna** – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia zatrudnienia, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, zaciąganie zobowiązań finansowych wbrew woli współmałżonka.
- **zaniedbanie** - ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Z uwagi na fakt, iż przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia, realizowanej w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej. Zjawisko to dotyka całą społeczność lokalną i jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

powinno być wspólnym interesem podmiotów zajmujących się problematyką społeczną na terenie Gminy Łąck. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji w celu realizacji zadań Programu daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Jednym z podstawowych warunków powodzenia tak określonego celu jest poczucie wspólnego obowiązku w sensie działalności społecznej oraz scalenie środowiska przy jego realizacji.

III. Założenia Programu

1. Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy.
2. Dzieci i młodzież mają prawo do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić.
3. Priorytetowe jest bezpieczeństwo ofiary przemocy domowej.
4. Odpowiedzialnym za występowanie przemocy w rodzinie jest zawsze jej sprawca.
5. Nie ma żadnego uzasadnienia dla przemocy wobec drugiego człowieka.
6. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

IV. Cele Programu

1. Cel szczegółowy

Utrzymanie jednolitego gminnego systemu interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Cele szczegółowe i zadania

- 1) Sporządzenie diagnozy dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łąck:
  - a) podtrzymywanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, do którego zadań należeć będzie w szczególności:
    - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,

- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

b) gromadzenie informacji statystycznych dotyczących problemu przemocy w rodzinie. Niezbędne dane zostaną pozyskane od instytucji zajmujących się przedmiotową problematyką (Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, kuratorzy sądowi, instytucje oświaty, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Profilaktyki Problemów Alkoholowych i Narkomanii, itp.),

c) aktualizowanie bazy danych instytucji zajmujących się na terenie Gminy Łąck problemem przemocy w rodzinie. Zadanie będzie realizowane poprzez utworzenie i systematyczne aktualizowanie danych dotyczących wszystkich instytucji zajmujących się bezpośrednio i pośrednio problemem przemocy w rodzinie wraz z podaniem realizowanych działań.

2) Utrzymywanie wypracowanego standardu współpracy służb na rzecz udzielania pomocy członkom rodzin doznających przemocy w rodzinie:

a) stała działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

b) tworzenie grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny, do których zadań należeć będzie w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,

- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,

- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

3) Zmniejszanie negatywnych skutków przemocy domowej u osób jej doznających:

a) udzielanie pomocy i wsparcia ofiarom oraz osobom będącym świadkami przemocy domowej,

b) udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w miejscu zamieszkania lub pobytu:

- indywidualna diagnoza,

- uruchomienie działań interwencyjnych,

c) zapewnienie schronienia osobom zmuszonym do opuszczenia swojego domu (miejsca zamieszkania lub pobytu) na skutek przemocy domowej,

d) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku w zakresie udzielania wsparcia w postaci interwencji kryzysowej.

4) Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie. Realizowane zadania będą miały na celu zmianę świadomości społecznej, w której często funkcjonuje przekonanie, że przemoc w rodzinie dotyczy wyłącznie rodzin z marginesu społecznego, występuje wtedy, gdy są widoczne ślady fizyczne, nie należy ingerować w wewnętrzne sprawy rodziny.

5) Podniesienie kwalifikacji i umiejętności osób zawodowo działających w obszarze przemocy w rodzinie.

6) Podejmowanie działań skierowanych do sprawców przemocy w rodzinie:

a) ograniczenie możliwości dalszego stosowania przemocy w rodzinie:

- odseparowanie sprawcy przemocy domowej od ofiary,

- zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,

b) podejmowanie działań motywacyjnych w stosunku do sprawców przemocy celem ich udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.

V. Adresaci Programu

1. Rodziny i osoby dotknięte problemem przemocy.

2. Przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się przemocą w rodzinie z terenu Gminy Łąck.

3. Przedstawiciele władz lokalnych.

VI. Zakładane efekty realizacji Programu

1. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
2. Zapewnienie dostępności do skutecznej pomocy.
3. Zmniejszenie negatywnych następstw przemocy w rodzinie.
4. Pogłębienie wiedzy społecznej o zjawisku przemocy w rodzinie oraz sposobach radzenia sobie z tym problemem.
5. Zmiana postaw społecznych wobec problemu przemocy w rodzinie.

VII. Realizatorzy Programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku.
2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łącku.
4. Posterunek Policji w Łącku.
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łącku.
6. Jednostki oświatowe z terenu Gminy Łąck.